

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Izbę Administracji Skarbowej w S. G. A. oraz A. N. domagały się zobowiązania strony pozwanej do wydania im świadectw służby, a nadto zgłosiły żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz każdej z nich odpraw za zwolnienie ze służby w związku z reorganizacją jednostki organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: KAS) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 2 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty. G. A. domagała się zasądzenia na jej rzecz odprawy w wysokości 33.000 zł, zaś A. N. w wysokości 41.559,78 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódki podały, że do dnia 28 lutego 2017 r. pełniły służbę stałą w Służbie Celnej, zaś od 1 marca 2017 r. - z uwagi na wejście w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 505 dalej powoływana jako „ustawa o KAS”) oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948 dalej powoływana jako (...)) - stały się funkcjonariuszkami (...)Skarbowej. W związku z reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS zatrudniającej powódki otrzymały propozycje dalszego zatrudnienia w strukturach KAS na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony, co wiązało się z rozwiązaniem dotychczasowego stosunku służbowego. Zarówno G. A. jak i A. N. zaakceptowały otrzymane propozycje. W rezultacie, ich stosunek służbowy został przekształcony w stosunek pracy. W ocenie powódek, w związku ze zwolnieniem ze służby, pozwany winien niezwłocznie wydać im świadectwo służby, a nadto wypłacić odprawę, o której mowa w art. 250 ust. 1 ustawy o KAS.

Skarb Państwa reprezentowany przez Izbę Administracji Skarbowej w S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództw w całości. Odnosząc się do obowiązujących przepisów pozwany wskazał, iż w przypadku powódek nie doszło do zakończenia stosunku służby w sposób skutkujący jego definitywnym wygaśnięciem, lecz doszło do jego przekształcenia w stosunek pracy. Powyższe, zdaniem pozwanego, nie było równoznaczne ze zwolnieniem ze służby, a tym samym nie stanowiło podstawy do wydania świadectwa służby i wypłaty odprawy. Podnosząc powyższe pozwany stwierdził, że w stosunku do powódek nie zaistniała żadna z ustawowych przesłanek warunkujących wydanie świadectwa służby, a tym samym brak jest podstawy prawnej do żądania takiego dokumentu. Nadto, z uwagi na brak przesłanki zwolnienia powódek ze służby, nie przysługuje im odprawa określona w art. 250 ust. 4 ustawy KAS. Charakter prawny tej odprawy wskazuje bowiem, że jest ona należna w sytuacji definitywnego zakończenia zatrudnienia, co w sytuacji powódek nie miało miejsca. Pozwany zakwestionował przy tym możliwość zastosowania w sprawie art. 250 ust. 4 ustawy KAS z uwagi na brzmienie przepisów przejściowych zawartych w pwKAS.

Nadto, strona pozwana podważyła prawidłowość umocowania pełnomocnika strony powodowej wskazując, że treść pełnomocnictwa wobec braku imiennego wskazania reorganizowanej jednostki organizacyjnej, nie pozwala na stwierdzenie, czy umocowanie dotyczy upoważnienia do działania w postępowaniu przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w S..

Pismem z 13 listopada 2020 r. powodowie cofnęli pozew w zakresie obejmującym żądania wydania świadectw służby, albowiem żądane świadectwa zostały im wydane (k. 129-129v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódki G. A. i A. N. były funkcjonariuszkami celnymi pełniącymi służbę w Urzędzie Celnym w S., a następnie w Izbie Celnej w S..

Od dnia 1 marca 2017 r. powódki pełniły służbę w Izbie Administracji Skarbowej w S. jako funkcjonariuszki służby celno-skarbowej.

W dniu 22 maja 2017 r. Dyrektor I. Administracji Skarbowej w S. przedstawił powódkom propozycje określające warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w S.. Wedle propozycji powódki miały zostać zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Ich wynagrodzenie zasadnicze miało stanowić krotność kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej. Miały

też otrzymać dodatek za wieloletnią pracę. Proponowane warunki, po ich przyjęciu, miały obowiązywać od 1 czerwca 2017 r. Powódki pouczono, iż w terminie 14 dni od otrzymania propozycji powinny one złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie miało być równoznaczne z odmową jej przyjęcia. Dalszym skutkiem odmowy miało być wygaśnięcie stosunku służby po upływie trzech miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono oświadczenie o odmowie, lub upłynął termin do jego złożenia.

Zarówno G. A., jak i A. N. w wyznaczonych im terminach wyrazili zgodę na zaproponowane warunki zatrudnienia.

W dniu 31 maja 2017 r. stosunek służby A. N. wygasł. Od następnego dnia stała się ona pracownikiem I. Administracji Skarbowej w S. zatrudnionymi w oparciu o bezterminową umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

W odniesieniu do G. A. wygaśnięcie stosunku służby nastąpiło 5 czerwca 2017 r. Pracownikiem I. Administracji Skarbowej stała się z dniem następnym.

Dowód:

- pismo z 24.02.17 r. k. 73
- pismo z 29.03.17 r. k. 74
- pisma z 22.05.17 r. k. 75-76v
- oświadczenia k. 77-78

Powódki pismem z 7 czerwca 2019 r. wezwały Dyrektora I. Administracji Skarbowej w S. do wydania świadectwa służby i wypłaty odpraw z tytułu zwolnienia ze służby. Adresat wezwania odmówił uczynienia zadość żądaniom w nim zawartym.

Dowód:

- wezwanie z potwierdzeniem nadania k. 16-36
- pismo z 13.06.19 r. k. 36v-37

Powódki zostały ponownie mianowane do służby celno-skarbowej, A. N. w dniu 1 lipca 2020 r., a G. A. w dniu 6 lipca 2020 r. Nadto w dniu 30 września 2020 r. wystawiono powódkom świadectwa służby.

Dowód:

- świadectwa k. 79-82
- pismo z 06.07.20 r. k. 84-84v
- oświadczenia k. 85, 88
- akty mianowania k. 86, 88v
- pismo z 18.06.20 r. k. 87-87v

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy pozostawał w istocie bezsporny i ustalony został na podstawie dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony. Strony nie kwestionowały ich waloru dowodowego. Również Sąd nie dopatrzył się okoliczności, które podważałyby ten walor.

Przed przedstawieniem argumentów przemawiających za udzieleniem ochrony prawnej roszczeniom powódek, w związku z istniejącymi rozbieżnościami w praktyce orzeczniczej sądów powszechnych, należało odnieść do kwestii procesowej legitymacji biernej w niniejszym procesie. W orzecznictwie sądów pracy nie ma w tym zakresie jednolitego poglądu. Sądy uznają, że legitymacja ta przysługuje jednostce organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę, ale również Skarbowi Państwa reprezentowanemu bądź przez jednostkę, bądź kierownika tej jednostki (por. wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 24 stycznia 2018 r., sygn. VI P 177/17, wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 19 czerwca 2019 r., sygn. VII P 107/19, wyrok Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2015 r., sygn. II PK 82/14, wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z 23 czerwca 2020 r., sygn. IV Pa 32/20).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie stoi na stanowisku, iż w przypadku powództwa wytoczonego przez funkcjonariusza służby celno-skarbowej po stronie pozwanej powinien występować Skarb Państwa reprezentowany przez jednostkę, w której funkcjonariusz pełni/pełnił służbę. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego, które obecnie stanowczo wskazuje na przysługiwanie biernej legitymacji procesowej właśnie jednostce organizacyjnej Skarbu Państwa, a nie jej kierownikowi.

Takie właśnie stanowisko wynika wprost z uchwały Sądu Najwyższego z 19 lutego 2020 r., sygn. III PZP 7/19, gdzie Sąd ten wskazał, że obowiązek wydania świadectwa służby byłemu funkcjonariuszowi celnemu obciąża Skarb Państwa reprezentowany przez właściwą Izbę Administracji Skarbowej. Najpełniej jednak Sąd ten odniósł się do omawianej kwestii w wyroku z 9 maja 2019 r., sygn. I PK 245/17. Dokonał on rozróżnienia między podmiotami, które są stronami stosunku służby i podmiotami, które mogą być stronami postępowań sądowych. Strona administracyjnego stosunku służbowego może być równocześnie stroną w procesie przed sądem pracy, gdy przepis szczególny przyzna jej taką kompetencję. Sąd Najwyższy zaznaczył, że „funkcjonariusz służby celnej nie był pracownikiem w rozumieniu Kodeksu pracy. Przekazanie przez ustawodawcę niektórych spraw celników do kognicji sądów pracy, nawet w drodze analogii nie może uzasadniać tezy, że organ administracyjny może być stroną przed sądem pracy, gdyż zgodnie z art. 3 k.p. pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, jeżeli zatrudnia pracowników. Atrybut pracodawcy i strony w postępowaniu przed sądem pracy w myśl art. 460 § 1 k.p.c. został przyznany jednostce organizacyjnej zatrudniającej pracownika, a nie - kierownikowi takiej jednostki. Przejęcie spraw, o których mowa w art. 184 ust. 2 pwKAS, przez organy KAS nie oznacza, że organy te nabyły status strony w postępowaniu przed sądami pracy.” Wprawdzie wedle treści art. 206 ust. 4 pwKAS, stanowiącego, że w postępowaniach sądowych w sprawach innych niż określone w ust. 3 (sprawy związane z wydawaniem interpretacji indywidualnych), w których stroną jest lub mógłby być na podstawie przepisów dotychczasowych dyrektor izby skarbowej lub dyrektor izby celnej, prawa i obowiązki strony przejmują właściwy dyrektor izby administracji skarbowej, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Nie mniej jednak dyrektor izby celnej w dotychczasowych postępowaniach przed sądami pracy nie był i nie mógł być pozwany. Prawie wszystkie sprawy sądowe, o których mowa w analizowanym art. 206 ust. 4 pwKAS dotyczą decyzji administracyjnych i postępowania sądowno-administracyjnego. W tego typu postępowaniach organ administracji publicznej ma zdolność sądową (art. 25 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi t.j Dz. U. z 2018 r. poz. 1302). Jedynym wyjątkiem legitymacji czynnej samego organu administracji publicznej (dyrektora jednostki podatkowo-celnej) przed sądem powszechnym jest art. 189¹ k.p.c., zgodnie z którym organ podatkowy może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, jeżeli ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa jest niezbędne dla oceny skutków podatkowych. Dalej Sąd Najwyższy wskazał, że „w sprawach dotyczących niektórych roszczeń funkcjonariuszy służb mundurowych, w tym celników, przekazanych ustawowo do rozpoznania przez sądy pracy oraz Izbę Pracy, (...) i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, konsekwentnie przyjmowano, że dyrektor izby celnej nie ma zdolności sądowej i procesowej przed sądem powszechnym, chociaż w sprawach służbowych funkcjonariuszy celnych jest organem administracji publicznej wydającym decyzje administracyjne i może w związku z tym być stroną postępowania administracyjnego, a w razie wniesienia skargi do sądu administracyjnego nawet stroną postępowania sądowno-administracyjnego. Stosunek służbowy funkcjonariusza służby celnej jest stosunkiem administracyjnoprawnym. Funkcjonariusz służby celnej nie jest pracownikiem w rozumieniu Kodeksu pracy i nie ma do niego zastosowania zasada subsydiarnego stosowania przepisów Kodeksu pracy zawarta w art. 5 k.p.”, co też stwierdził tenże Sąd w wyroku z dnia 22 listopada 2012 r., sygn. I PK 163/12. „Ponieważ stosunek służbowy funkcjonariusza celnego

jest stosunkiem administracyjnoprawnym, a nie stosunkiem pracy, do pewnej kategorii decyzji podejmowanych w stosunku do funkcjonariuszy celnych przez ich zwierzchników służbowych zastosowanie znajdują przepisy prawa administracyjnego - decyzje te są decyzjami administracyjnymi i podlegają zaskarżeniu według reguł właściwych dla decyzji administracyjnych. Dotyczy to w szczególności decyzji o przeniesieniu, powierzeniu pełnienia obowiązków służbowych na innym stanowisku, przeniesieniu na niższe stanowisko bądź zawieszeniu w pełnieniu obowiązków służbowych oraz decyzji o zwolnieniu ze służby. Jednak spory o roszczenia ze stosunku służbowego funkcjonariuszy celnych w sprawach niewymienionych w art. 188 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej rozpatruje sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy (art. 189 tej ustawy). Co do roszczeń powodów przysługiwała droga sądowa przed sądem powszechnym (sądem właściwym w sprawach z zakresu prawa pracy), a roszczenia te podlegały rozpoznaniu w postępowaniu cywilnym, nie zaś na drodze postępowania administracyjnego, ponieważ żadne z nich nie mieści się w kategorii spraw wymienionych w art. 188 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, co oznacza, że zastosowanie znajduje do nich art. 189 tej ustawy. Funkcjonariusz celny pełni służbę w jednostce organizacyjnej Służby Celnej, która nie ma osobowości prawnej, ponieważ stanowi (z punktu widzenia prawa cywilnego materialnego) *statio fisci* Skarbu Państwa. To jednak ta jednostka organizacyjna, a nie jej kierownik (organ), ma zdolność sądową przed sądem pracy.” Brak atrybutu zdolności sądowej i procesowej dyrektorów izb celnych wynika również z orzeczeń Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2013 r., sygn. II PK 168/12, z 8 czerwca 2010 r., sygn. II PZP 5/10, z 5 czerwca 2008 r., sygn. II PZP 9/08, z 12 stycznia 2010 r., sygn. I PK 134/09, z 16 grudnia 2009 r., sygn. II PK 152/09, z 7 lutego 2006 r., sygn. I PK 156/05. Dotyczy to również funkcjonariuszy innych służb mundurowych. Dla przykładu, w uchwale z 22 września 2016 r., sygn. III PZP 7/16, Sąd Najwyższy przyjął, iż że stroną pozwaną w sprawie z odwołania funkcjonariusza Służby Więziennej od orzeczenia oraz postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne jest Skarb Państwa - jednostka organizacyjna, której kierownik wydał to orzeczenie lub postanowienie.

Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o KAS jednostkami organizacyjnymi KAS są: komórki organizacyjne urzędu obsługującego ministra, Krajowa Informacja Skarbowa, izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe, urzędy celno-skarbowe wraz z podległymi oddziałami celnymi oraz szkoła.

„Skarb Państwa występuje w procesie jako strona w tych sprawach, które wiążą się z działalnością państwowych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Jednostka taka personifikuje w procesie Skarb Państwa i reprezentuje go. W każdej sprawie zachodzi potrzeba ustalenia właściwej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2018 r., V CSK 328/17). Gdy stroną w procesie jest Skarb Państwa, prawidłowe oznaczenie strony pozwanej powinno zawierać określenie „Skarb Państwa” i wskazywać właściwą państwową jednostkę organizacyjną, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie. Obowiązek właściwego oznaczenia strony pozwanej spoczywa na powodzie, jednakże w praktyce za ukształtowany uważany jest pogląd, że sąd orzekający powinien czuwać nad tym, by Skarb Państwa był reprezentowany w procesie przez właściwą jednostkę. Sąd powinien w ramach podstawy faktycznej powództwa wyjaśnić i ustalić powiązanie między strukturą organizacyjną i zakresem działania danej jednostki a dochodzonym roszczeniem. Skarb Państwa, posiadając osobowość prawną (art. 33 k.c. i 64 § 1 k.p.c.), ma zdolność sądową, czyli zdolność do samodzielnego występowania w procesie. Jednakże czynności za niego dokonuje organ właściwej jednostki organizacyjnej. Ustalić w związku z tym trzeba umocowanie organu właściwej jednostki do reprezentowania Skarbu Państwa” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2001 r., III CKN 295/00).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela przedstawione powyżej argumenty Sądu Najwyższego. W efekcie tego należało uznać, iż powodowie w prawidłowy sposób oznaczyli stroną legitymowaną biernie w niniejszym postępowaniu jako Skarb Państwa reprezentowany przez Izbę Administracji Skarbowej w S.. Dyrektor tej izby, w myśl art. 67 k.p.c., jest uprawniony wyłącznie do podejmowania czynności procesowych w jej imieniu, jako osoba kierująca izbą.

W ocenie Sądu nie zasługują na aprobatę zgłoszone w niniejszym procesie zarzuty strony pozwanej, co do prawidłowości umocowania pełnomocnika reprezentującego R. K. oraz S. K.. Dla swojej skuteczności pełnomocnictwo procesowe nie wymaga wskazania ewentualnego przeciwnika procesowego. Musi zawierać co najmniej dane pozwalające na identyfikację mocodawcy i pełnomocnika oraz określenie przedmiotu pełnomocnictwa. Element

przedmiotowy pełnomocnictwa może zostać określony poprzez wskazanie roszczenia materialnoprawnego, w zakresie którego pełnomocnik jest umocowany do reprezentacji. Może też sprowadzać się do określenia sygnatury postępowania, w którym ma występować pełnomocnika. Możliwym jest również wskazanie strony procesowej, ale nie jest to konieczne.

W tej sytuacji brak wyszczególnienia w treści pełnomocnictw Skarbu Państwa - I. Administracji Skarbowej w S. nie jest ich wadą i nie dyskwalifikuje ich skuteczności.

W następnej kolejności należało przejść do merytorycznej oceny zgłoszonych żądań.

Jako pierwsze powódki zgłosiły żądania nakazania pozwanemu wydania świadectw służby. Faktem jest, iż żądania te zostały skutecznie cofnięte w toku postępowania. Jednak ich omówienie wydaje się konieczne z perspektywy żądań zasądzenia odpłaty, ale i orzeczenia o kosztach procesu, dlatego też Sąd zdecydował się na dokonanie ich oceny prawnej.

Ich podstawę stanowił przepis art. 188 ust. 1 ustawy o KAS. Stanowi on, iż funkcjonariusz zwolniony ze służby albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ustawy (wygaśnięcie wskutek niezgłoszenia się do służby), albo wydany ze (...)Skarbowej na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

Strona pozwana swój wniosek o oddalenie powództw w tym zakresie uzasadniała niewystąpieniem przesłanek określonych w w/w przepisie. Według niej nie doszło do zwolnienia powódek ze służby, wygaśnięcia stosunków służby, jak i wydalenia z niej. Ich stosunek służby nie zakończył się definitywnie, a jedynie uległ przekształceniu w stosunek pracy.

Sąd zauważył, iż w dacie 1 i 6 czerwca 2017 r. (dacie zmiany podstawy zatrudnienia powódek) przepis art. 188 ust. 1 ustawy o KAS w istocie nie obejmował swoim unormowaniem sytuacji, w której funkcjonariusz celno-skarbowy przyjął propozycję nowych warunków zatrudnienia, o której mowa w art. 165 ust. 7 pwKAS, w następstwie czego jego stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy. Prawo do żądania świadectwa służby uzyskał natomiast funkcjonariusz, którego stosunek służby wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 pwKAS (wskutek nie otrzymania pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby lub złożenia oświadczenia o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby). Wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza ustawodawca potraktował jak zwolnienie ze służby (art. 170 ust. 3 pwKAS).

Owego zróżnicowania sytuacji prawnej byłych funkcjonariuszy celno-skarbowych nie sposób racjonalnie wyjaśnić. Przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy, o którym mowa w art. 171 ust. 1 pwKAS, w istocie jest zakończeniem jednego stosunku prawnego (administracyjno-prawnego) i powołaniem do życia całkowicie nowego stosunku (pracy). Dochodzi przy tym zarówno do zmian przedmiotowych, jak podmiotowych. Funkcjonariusz traci swój status i związane z nim prawa i obowiązki ujęte w ustawie o KAS i aktach prawnych dotyczących służb mundurowych, odnoszących się np. do uprawnień emerytalnych, urlopów, uposażenia i innych świadczeń pieniężnych, szczególnej ochrony stosunku służby, odpowiedzialności dyscyplinarnej. Nie świadczy już pracy na rzecz państwa, lecz na rzecz konkretnego podmiotu posiadającego status pracodawcy. N. stosunek poddany jest całkowicie odmiennej regulacji zawartej w kodeksie pracy i innych aktach regulujących pracowniczy stosunek zatrudnienia. Nie występuje też naturalna ciągłość zatrudnienia i nabytych uprawnień, a co najwyżej ciągłość wynikająca ze specjalnie przyjętych w tym zakresie unormowań (vide: art. 165 pwKAS).

Nad kwestią przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pwKAS pochylił się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. III PZP 7/19. Oceniając owe przekształcenie Sąd ten wskazał, że „nie jest to sytuacja taka, jak w zwykłym przekształceniu na podstawie art. 174 ust. 1 ustawy o KAS, gdyż wówczas stosunek służbowy funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji pracy na podstawie umowy o pracę nie ulega zmianie (art. 174 ust. 9 ustawy o KAS; a poprzednio art. 98 ust. 9 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej - Dz.U. z 2016 r. poz. 1799). W regulacji zawartej w art. 171 ust. 1 pwKAS sytuacja jest inna. Uwarunkowana ona

jest przede wszystkim przyjętymi przez ustawodawcę zmianami w administracji celno-skarbowej na podstawie ustaw przyjętych w 2016 r., które objęły całą służbę celną. Funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia i który jej nie przyjął, nie pozostawał dalej w służbie. Wygasał wówczas jego stosunek służbowy (art. 170 ust. 1 pwKAS). Wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby (art. 170 ust. 3 tej ustawy). Regulacja ta określa zatem rozwiązania dla dwóch sytuacji. Pierwsza to propozycja zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, a druga to wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku jej nieprzyjęcia. Warunkiem pierwszej jest wola (zgoda) funkcjonariusza na pracownicze zatrudnienie. Natomiast druga, czyli wygaśnięcie stosunku służbowego, następuje z mocy prawa (ex lege), gdy funkcjonariusz nie przyjmie propozycji zatrudnienia albo nie złoży oświadczenia w wyznaczonym terminie (art. 170 ust. 1 i 2 pwKAS). Oznacza to, że funkcjonariusz ma zasadniczo wpływ tylko na powstanie nowego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Nie ma natomiast wpływu na ustanie stosunku służbowego, który wygasa, gdy odmówi przyjęcia propozycji zatrudnienia pracowniczego. Uprawnione jest zatem stwierdzenie, że stosunek służbowy nie istnieje dalej, gdy funkcjonariusz przyjmuje propozycję pracowniczego zatrudnienia. W aspekcie dalszego zatrudnienia funkcjonariusz mógł zatem decydować tylko o nawiązaniu stosunku pracy. Jeśli innej oferty dla niego nie było, to stosunek służbowy ulegał zakończeniu. Taki jest skutek regulacji opartej na wskazanej alternatywie wyboru umowy o pracę bądź wygaśnięcia stosunku służbowego.”

W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy zauważył też, że prawodawca nie może zadekretować mocą ustawy zmiany stosunku służbowego w stosunek pracy. Sprzeciwia się temu zasada swobody nawiązania stosunku pracy oparta na wolnej woli zatrudnianego (art. 11 k.p.) Administracja celno-skarbowa nie może dowolnie przekształcić stosunku służbowego funkcjonariusza, gdyż zmiana stosunku służby to materia ściśle określona w pragmatyce służbowej (ustawie). Stanowisko to nie jest też sprzeczne z uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z 1 lipca 2019 r., sygn. I OPS 1/19. Aby stwierdzić ustanie stosunku służbowego nie jest konieczne wydanie decyzji o zwolnieniu ze służby, gdy dochodzi do tak ujętego przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy („ucywilnienia”). Stosunek pracy powstaje z woli stron i jest to warunek zakończenia (ustania) stosunku służbowego. Zawarcie umowy o pracę stanowi też kauzę zakończenia stosunku służbowego. Brak decyzji organu nie oznacza, że nie ustaje stosunek służbowy funkcjonariusza, który przyjął ofertę zatrudnienia.

Sąd Najwyższy zauważył też to, o czym była mowa we wcześniejszej części uzasadnienia, a mianowicie, iż „należy odróżnić stosunek pracy, który jest stosunkiem prawa prywatnego (cywilnego) i administracyjnoprawny stosunek służby funkcjonariusza służby celno-skarbowej. Kierowana do funkcjonariusza propozycja zatrudnienia pracowniczego jest działaniem w sferze prawa cywilnego (pracy). Można przyjąć, że zawierając umowę o pracę strony stosunku służbowego jednocześnie przyjmują, iż ulega zakończeniu dotychczasowy administracyjnoprawny stosunek służbowy funkcjonariusza służby celno-skarbowej. Nie jest to jednak „przekształcenie”, w którym nowy stosunek pracy zastępuje poprzedni, czyli przykładowo jak w odnowieniu z art. 506 k.c., lecz sytuacja, w której poprzedni stosunek służby ulega zakończeniu i strony zawierają nowy (odrębny) stosunek prawny (stosunek pracy). Ta zmiana ma u podstaw ukształtowaną ustawą alternatywę, w której istnieje wybór między przyjęciem propozycji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę i wygaśnięciem stosunku służbowego (pkt 1). Wybór zatrudnienia pracowniczego nie oznacza zatem, że stosunek służbowy nie kończy się. Ustanie w takiej sytuacji stosunku służbowego, wynikające w istocie z uzgodnienia, że funkcjonariusz będzie zatrudniony jako pracownik, uzasadnia stwierdzenie, że dochodzi w istocie do zwolnienia z dotychczasowej służby. Stosunek służby w sytuacji określonej w art. 171 ust. 1 pkt 2 (pwKAS) uległ zakończeniu i jest to okres zamknięty. Zatrudnienie pracowniczego jest nowym okresem, do którego zalicza się okres poprzedniej służby. Tak ukształtowana ciągłość służby i pracy nie oznacza, że nie ustaje stosunek służbowy. Decyduje znaczenie ma bowiem zasadnicza odrębność stosunku służbowego i stosunku pracy.

Sytuacja przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy z art. 171 ust. 1 pkt 2 pwKAS różni się też od zmiany podmiotowej po stronie pracodawcy w pracowniczemu zatrudnieniu, uregulowanej w art. 23¹ k.p. W warunkach określonych w tym przepisie zmiana pracodawcy może nastąpić nawet bez woli i wiedzy pracownika, przy czym nie zmienia się treść stosunku pracy. Z gołą inną jest sytuacja przy przekształceniu na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 pwKAS, gdyż dotychczasowy stosunek służbowy ustaje i powstaje nowy stosunek pracy. Pracodawcą w rozumieniu

prawa pracy nie jest już Skarb Państwa. Zmienia się zasadniczo zakres podporządkowania, treść praw i obowiązków pracownika w relacji do poprzedniego podporządkowania w służbie oraz do praw i obowiązków funkcjonariusza”.

Rozważania te stanęły u podstaw stwierdzenia przez Sąd Najwyższy, iż były funkcjonariusz celno-skarbowy ma prawo do uzyskania świadectwa służby na podstawie art. 188 ust. 1 ustawy o KAS w związku z art. 171 ust. 1 pkt 2 pwKAS.

Należy zauważyć, iż sądy powszechne nie są związane uchwałami Sądu Najwyższego, nawet o mocy zasady prawnej. Wyjątkiem są orzeczenia wydane w sprawie rozpoznawanej przez sąd powszechny. Nie mniej jednak zajęcie stanowiska odmiennego niż Sąd Najwyższy wymaga przedstawienia argumentacji, która mogłaby skłonić ten Sąd do przedstawienia określonego zagadnienia składowi pełnej izby. Zakwestionowanie stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy bez racjonalnej argumentacji prowadziłoby do zakłócenia jednej z funkcji tego Sądu, jaką jest czuwanie nad jednolitością orzecznictwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 maja 2017 r., sygn. V CSK 466/16). W rozpoznawanej sprawie, Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w cytowanej uchwale, albowiem nie znalazł podstaw do przedstawienia odmiennej argumentacji.

Już tylko na marginesie Sąd orzekający w niniejszej sprawie zauważa, iż ustawodawca dostrzegł swój błąd legislacyjny nowelizując art. 174 ustawy o KAS poprzez dodanie ust. 10 stanowiącego, iż przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby (ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw Dz.U. z 2017 r., poz. 1321).

Nadto w dniu 4 września 2020 r. Minister Finansów wydał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy służby celno-skarbowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1585). Na jego mocy w § 5 ust. 1 rozporządzenia zmienianego (rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy (...)Skarbowej Dz.U. z 2018 r., poz. 413) otrzymał brzmienie: „Funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby albo którego stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy świadectwo służby wydaje się w dniu zwolnienia ze służby albo przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy”.

W stanie prawnym, jaki zaistniał jeszcze przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie, nie może być już jakichkolwiek wątpliwości co do konieczności wydania świadectwa służby funkcjonariuszom „ucywlnionym” w wyniku reformy administracji celno-skarbowej. Wprowadzone zmiany potwierdzają to, iż w istocie wcześniejsza regulacja prawna zawierała lukę prawną w tym zakresie.

Ostatecznie Sąd przyjął, iż przekształcenie stosunków służby powódek w stosunki pracy było równoznaczne z wygaśnięciem stosunków służbowych. Zatem w dniu 1 czerwca 2017 r. - w odniesieniu do A. N., i 6 czerwca 2017 r. - w odniesieniu do G. A., pozwany zobligowany był do wydania im świadectw służby. W konsekwencji tego Sąd przyjął, iż w dniu złożenia pozwu żądania wydania świadectw służby zasługiwały na udzielenie im ochrony prawnej mimo, iż ustawodawca dopiero w późniejszym terminie wdrożył w życie przepisy, które takie prawo konstytuowały.

Odnosząc się w następnej kolejności do żądań zasądzenia odpraw, to zgodnie z art. 250 ust. 4 ustawy o KAS funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3. Ustęp 1 cytowanego przepisu stanowi, iż funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub orzeczeniem trwałej niezdolności do służby przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia.

Do okresu służby, o którym mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze (ust. 2). Odprawę oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 Kodeksu pracy (ust. 3).

Jednakże w odniesieniu do funkcjonariuszy i pracowników, którzy pełnili służbę lub byli zatrudnieni w zlikwidowanych albo zniesionych jednostkach organizacyjnych w związku z wejściem w życie z dniem 1 marca 2017 r. ustawy o KAS, zastosowanie ma art. 170 ust. 4 pwKAS. Wedle jego treści w przypadku wygaśnięcia stosunku służby na podstawie art. 170 ust. 1 pkt 1 pwKAS, pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3. Przepis ten uchyla ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Ta w art. 163 zawierała regulację analogiczną do zawartej w art. 250 ustawy o KAS. Mianowicie przewidywała, iż funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługiwała jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Odprawa ulegała zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia (ust. 1). Do okresu służby wliczało się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegały one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależały uprawnienia pracownicze (ust. 2). Odprawę obliczało się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu pracy (ust. 3). Funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej, przysługiwała odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3 (ust. 4).

Literalna wykładnia art. 170 ust. 1 i 4 pwKAS nie pozostawia złudzeń co do tego, że odprawa z art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej przysługiwać powinna tylko osobom, których stosunki służby i pracy wygasły, ale wyłącznie wskutek braku propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia lub złożenia oświadczenia o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby.

Skoro zatem powódki otrzymały taką propozycję i ją przyjęły, to opierając się na literalnym brzmieniu art. 170 ust. 1 i 4 pwKAS, nie nabyły prawa do odprawy.

Sąd zdaje sobie sprawę z nadrzędnej roli wykładni w językowej w interpretowaniu norm prawa. Nie mniej jednak dopuszczalne są odstępstwa od jej stosowania, w szczególności gdy:

- nie dostarcza ona rezultatów jednoznacznych,
- jej rezultaty wprawdzie są jednoznaczne, ale stoją w sprzeczności z hierarchią wartości, takich jak np. sprawiedliwość, pewność prawa,
- daje rezultaty absurdalne,
- gdy istnieje luka w prawie.

Jak wynika z rozważań Sądu poczynionych przy ocenie żądania o nakazanie pozwanemu wydania świadectwa służby, przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy, o którym mowa w art. 171 ust. 1 pkt 1 pwKAS, w istocie jest zakończeniem jednego stosunku prawnego (administracyjno-prawnego) i powołaniem do życia całkowicie nowego stosunku (pracy). Ustanie w takiej sytuacji stosunku służbowego uzasadnia stwierdzenie, że dochodzi w istocie do zwolnienia z dotychczasowej służby. Zatrudnienie pracownicze jest nowym okresem zatrudnienia, do którego z woli ustawodawcy zalicza się okres poprzedniej służby.

Skoro zatem stosunek służby ustaje zarówno w warunkach określonych w art. 170 ust. 1, jak i w warunkach określonych w art. 171 ust. 1 pkt 1 pwKAS, to rodzi się oczywiste pytanie o przyczyny zróżnicowania sytuacji prawnej byłych funkcjonariuszy w zakresie prawa do odprawy z art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej. Wydaje się, iż ustawodawca

miał tu na względzie, iż w jednym przypadku funkcjonariusz przestaje realizować swoje zadania w sposób definitywny, zaś w drugim realizuje je nadal, choć na innej podstawie, w innym zakresie, i na rzecz innego podmiotu.

Zdaniem Sądu w/w przesłanka nie uzasadnia takiej dyferencjacji praw. Zarówno funkcjonariusz, który nie otrzymał propozycji zatrudnienia lub odmówił jej przyjęcia, jak i funkcjonariusz „ucywilniony” znajdują się w podobnej sytuacji: ich stosunki służbowe ustały i utracili oni status członka służby celno-skarbowej, nie mogą skorzystać ze szczególnej ochrony stosunku służby (art. 179-181 ustawy o KAS), są pozbawieni dostępu do ścieżki awansowej (art. 197 ustawy o KAS), ochrony prawnej (art. 210 ustawy o KAS), dodatkowego urlopu wypoczynkowego (art. 216 ust. 4 ustawy o KAS), płatnego urlopu zdrowotnego (art. 217 ustawy o KAS), wyróżnień (art. 219 ustawy o KAS), dodatków do uposażenia (art. 226 ustawy o KAS), nagród (art. 241-242 ustawy o KAS) i innych uprawnień związanych ze stosunkiem służby. O ile nie osiągnęli jeszcze odpowiedniego stażu w służbie, nie mogą skorzystać z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych.

Nie można stracić z pola widzenia również tej okoliczności, iż w dacie wszczęcia niniejszego postępowania, po „ucywilnieniu” były już funkcjonariusz tracił prawo do odprawy wynikającej z art. 250 ustawy o KAS. Także w sytuacji reorganizacji lub likwidacji jednostki organizacyjnej KAS, w której świadczy pracę, przysługiwać mu będzie jedynie prawo do odprawy pieniężnej, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2013 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1969). Maksymalna wartość takiej odprawy odpowiada trzykrotności miesięcznego wynagrodzenia (po przepracowaniu u danego pracodawcy ponad 8 lat). Tymczasem maksymalna wartość odprawy określonej w art. 250 ustawy o KAS odpowiada sześciokrotności miesięcznego uposażenia.

Zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie powódki - wedle literalnego brzmienia art. 179,180 i 182 KAS - nie zostały zwolnione ze służby, jak również nie wygasły ich stosunki służbowe. Tymczasem wygasły one na tej samej podstawie, na której wygasły stosunki funkcjonariuszy, którzy nie otrzymali pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia. Jedynie ustawodawca posłużył się konstrukcją (terminem) „przekształcenia”, która w istocie w sferze stosunków służby ucywilnionych funkcjonariuszy rodzi takie same skutki prawne, jak brak propozycji, bądź odnowa jej przyjęcia. Bezsprzecznie też doszło do przekształceń organizacyjnych w strukturze administracji celno-skarbowej. Utworzono zupełnie nowe jednostki organizacyjne i to właśnie one posłużyły za pretekst do szerokich zmian kadrowych.

Sąd zdaje sobie sprawę z tego, że odprawa z zasady ma złagodzić skutki utraty źródła utrzymania. Skoro zatem powódki tego źródła nie straciły, a wyłącznie zmieniła się podstawa prawna zatrudnienia, to może paść sugestia, że ta odprawa nie jest im należna. Wnioskowanie to jednak jest chybione. Należy tu posłużyć się analogią pracowników objętych zwolnieniami grupowymi. Uzyskują oni prawo do odprawy określonej w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1969) za każdym razem, gdy ziszcza się stosowne przesłanki. Innymi słowy, ile razy zostaną zwolnieni, tyle razy nabeżdą prawo do odprawy. Świadczenia te nie mają bowiem charakteru jednorazowego w przeciwieństwie do odprawy emerytalnej i rentowej. Obydwie odprawy stanowią rekompensatę za utratę zatrudnienia z przyczyn niezależnych od zatrudnionego. Z tą jedynie różnicą, że w przypadku funkcjonariuszy jest to rekompensata za utratę zatrudnienia w formie stosunku służby.

Dodatkowo zdarza się, iż pracodawcy już po przeprowadzeniu zwolnień grupowych kontynuują współpracę ze zwolnionymi pracownikami na podstawie umów cywilnoprawnych. Taka praktyka jest jak najbardziej dopuszczalna, o ile nowe relacje prawne nie zostały wykreowane tylko dla pozorów. W takich sytuacjach byli pracownicy, a obecnie kontrahenci, nie tracą prawa do odprawy wypłaconej w ramach zwolnienia grupowego, chociaż faktycznie nie utracili źródła dochodu, a tylko zmieniła się podstawa prawna wykonywanego przez nich zatrudnienia. Nie sposób dostrzec tu analogii do sytuacji ucywilnionych funkcjonariuszy celno-skarbowych.

W tej sytuacji należało uznać, że podobnie, jak w przypadku świadectwa służby, regulacja zawarta w pwKAS zawiera lukę prawną w zakresie prawa byłych funkcjonariuszy do odprawy. Wykładnia celowościowa i logiczna prowadzą do

wniosku, iż nie tylko funkcjonariusze celno-skarbowi, których stosunki służby wygasły w warunkach określonych w art. 170 ust. 1 pwKAS, mają praw do odprawy z art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej. Prawo to przysługuje również, funkcjonariuszom, którzy przyjęli propozycję zatrudnienia w ramach stosunku pracy (art. 171 ust. 1 pkt 1 pwKAS).

Strona powodowa wywodziła roszczenie o zapłatę odprawy z treści art. 250 ust. 4 ustawy o KAS. Według Sądu podstawę tę stanowił art. 170 ust. 4 pwKAS w zw. z art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej. Zmiany w administracji celno-skarbowej prowadzące do utworzenia KAS nastąpiły na podstawie przepisów pwKAS. Również ten akt prawny regulował kwestie przekształceń kadrowych i uprawnienia osób objętych tymi zmianami. Pogląd strony powodowej co do podstawy prawnej żądania byłby uzasadniony tylko wówczas, gdyby powodowie otrzymali propozycję służby, przyjęli ją, a następnie doszłoby do reorganizacji lub likwidacji jednostki organizacyjnej KAS, w której pełniliby służbę. Chodzi tu o inne przekształcenia, aniżeli te, które wynikały z pwKAS.

Jak wskazywano, wysokość jednorazowych odpraw należnych powódkom należało obliczyć jako iloczyn wynagrodzenia otrzymywanego ostatniego dnia służby oraz sumy trzymiesięcznej odprawy oraz kwoty wynikającej z okresu nieprzerwanie pełnionej służby ponad okres pięciu lat (o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia). Do okresu służby zaliczyć należało poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegały one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależały uprawnienia pracownicze.

W sprawie poza sporem pozostawał staż pracy powódek, dlatego posługując się powyższą metodą, Sąd, w oparciu o przedłożone do akt sprawy zaświadczenia o wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, ustalił, że należna G. A. odprawa opiewała na kwotę 33.000. Analogicznie ustalono wysokość odprawy należnej A. N., która wyniosła 41.559,78 zł. Tyle też zasądzono na jej rzecz w pkt II wyroku.

Podstawę roszczenia w zakresie ustawowych odsetek za opóźnienie stanowił przepis art. 252 ustawy o KAS. Odprawa powinna być wypłacona w dniu ziszczenia się wszystkich przesłanek warunkujących jej przyznanie, czyli w ostatnim dniu służby powódek (31 maja 2017 r. w przypadku A. N. i 5 czerwca 2017 r. w przypadku G. A.). Ostatecznie Sąd udzielił ochronie roszczeniu odsetkowemu A. N. od 2 czerwca 2017 r., a w odniesieniu do G. A. Sąd przyjął dzień 6 czerwca 2017 r. jako datę początkową okresu naliczania odsetek.

W pkt IV wyroku Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu orzeczono w pkt V oraz VI, w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na koszty poniesione przez powodów składało się wynagrodzenie reprezentującego ich pełnomocnika zawodowego (3.600 zł liczone od roszczenia o odprawę i 120 zł liczone od roszczenia o wydanie świadectwa służby), a nadto opłaty od pozwów w wysokości 1.650 zł (od powództwa złożonego przez G. A.) oraz 2.078 zł (od powództwa złożonego przez A. N.). Wysokość tego wynagrodzenia ustalono na podstawie § 2 pkt 5 (odprawa) oraz § 9 ust. 1 pkt 3 (świadectwo służby) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Ostatecznie tytułem kosztów procesów zasądzeniu na rzecz G. A. podlegała kwota 4.517 zł, zaś na rzecz A. N. – 4.945 zł.

Sąd przyjął, iż w dacie wszczęcia sporu istniały przesłanki, by domagać się od pozwanego wydania świadectwa służby. Skutkowało to uwzględnieniem w kosztach procesu należnych powódkom także wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego od żądania wydania świadectwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)